

Sygnatura akt XV GCupr 891/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 24 września 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XV Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Łukasz Kurnicki

Protokolant: Ewa Manowita

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) S.A. we W.

przeciwko P. S.

o zapłatę 1 630,00 zł

oddala powództwo w całości.

XV GC upr 891/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa, (...) Biuro (...) S.A. z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego P. S. kwoty 1.630,74 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu W uzasadnieniu wskazano, że strony łączyła umowa o współpracy, a pozwany tylko częściowo wywiązywał się z obowiązków wynikających z zawartej umowy.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym zasądzono dochodzoną pozwem kwotę oraz zwrot kosztów postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył wydany nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany przyznał, że otrzymał od strony powodowej propozycję współpracy. Podniósł jednak przy tym, że strona powodowa nie przedłożyła dowodu zawarcia umowy, a on sam oryginału umowy stronie powodowej nie odesłał wobec rezygnacji z jej zawarcia.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanego strona powodowa podtrzymała swoje żądania i potwierdziła fakt przesłania przez pozwanego umowy faksem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa, (...) Biuro (...) S.A. we W. w ramach prowadzenia działalności gospodarczej zajmuje się pośrednictwem w udostępnianiu informacji gospodarczych polegającym na: przyjmowaniu informacji gospodarczych od przedsiębiorców, przechowywaniu informacji gospodarczych oraz ujawnianiu informacji gospodarczych.

(fakt znany Sądowi z urzędu)

Strona powodowa zaproponowała pozwanemu zawarcie umowy opisanej w jej projekcie z dnia 24 października 2011 r. oraz projektach aneksu i aneksu nr (...) do umowy o współpracy z dnia 24 października 2011 r.

(okoliczność bezsporna;

ponadto **dowód:**

- kopia projektu umowy o współpracy, k. 15-17;

- kopia projektów: aneksu i aneksu nr (...), k. 18-19)

W ust. I pkt. 1 projektu umowy wskazane zostało, że świadczenie usług na jej podstawie reguluje ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. r. o udostępnieniu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. Nr 81, poz. 530) oraz Regulamin (...)Danymi (...)Biura (...) S.A.Natomiast opłaty z tytułu usług świadczonych przez (...) S.A.określa (...) S.A.W ust. I pkt. 3 zawarto oświadczenie klienta, że zapoznał się z regulaminem i zobowiązał się przestrzegać jego postanowień.

W ust. II pkt. 5 i 6 przewidziane zostało, że miesięczne opłaty za przechowywanie i udostępnianie powierzonych danych oraz usługi wykonane dla klienta naliczane są za każdy miesiąc z dołu, natomiast wszelkie opłaty miały być dokonywane w oparciu o faktury VAT, których termin płatności wynosił 10 dni od daty wystawienia faktury.

W ust. III pkt. 1 przewidziane zostało, że umowa pomiędzy stronami jest zawarta na czas nieokreślony z możliwością rozwiązania przez każdą ze stron, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

W ust III pkt 3 projektu umowy zapisano, że wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej (...). W ust III pkt 13 projektu umowy zapisano, że Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

Zgodnie z ust. III pkt 8 umowy o współpracy ” (...) S.A. dopuszczało możliwość rejestracji w systemie umowy przesłanej przez klienta w formie elektronicznej lub za pośrednictwem faksu. Do czasu przesłania oryginałów umowy wraz z wszystkimi załącznikami Klient miał możliwość korzystania z usług (...) S.A. wskazanych w Cenniku wyłącznie w zakresie sprawdzenia informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników niebędących konsumentami, monitorowania tych podmiotów oraz korzystania z pieczęci prewencyjnej”.

Strony umowy ustaliły, że w okresie od 1 listopada 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. Klient jest uprawniony do nieodpłatnego przekazywania informacji o zobowiązaniach swoich dłużników do systemu (...) S.A.

(dowód: - kopia projektu umowy o współpracy, k. 15-17;

- kopia aneksu do umowy o współpracy, k. 19)

Pozwany nie odesłał podpisanych oryginałów umowy, a jedynie przesłał do strony powodowej faksem podpisaną przez siebie umowę i jej aneksy.

(okoliczność bezsporna)

Strona Powodowa wystawiła na rzecz pozwanego faktury VAT z tytułu opłaty za abonament za okres od listopada 2011 r. do lipca 2012 r. Należność za wskazany okres wynosiła w sumie 1.660,50 zł.

(dowód: - faktury VAT, k. 20-28)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu było, czy strony zawarły umowę zwaną umową o współpracy. Strona powodowa dochodziła należności za opisane w projekcie umowy oraz aneksów do tej umowy usługi, podczas gdy

pozwany zarzucał, że w trakcie zawierania umowy zrezygnował z jej zawarcia i nie odesłał podpisanych oryginałów umowy, co jego zdaniem automatycznie uniemożliwiło jej zawarcie.

W sprawie bezsporna była treść zapisów zawartych w projekcie umowy o współpracy z dnia 24 października 2011 i aneksów do tej umowy, ponieważ Strony nie zgłaszały zarzutów co do prawdziwości tych zapisów. Sąd uznał, że dla skutecznego zawarcia umowy decydujące znaczenie miały następujące zapisy jej projektu: w ust III pkt 3 projektu umowy zapisano, że wszelkie zmiany umowy wymagają formy pisemnej (...), w ust III pkt 13 projektu umowy zapisano, że umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron. Zgodnie z ust III pkt 8 umowy o współpracy ” (...) S.A. dopuszczało możliwość rejestracji w systemie umowy przesłanej przez klienta w formie elektronicznej lub za pośrednictwem faksu. Do czasu przesłania oryginałów umowy wraz z wszystkimi załącznikami Klient miał możliwość korzystania z usług (...) S.A. wskazanych w Cenniku wyłącznie w zakresie sprawdzenia informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników niebędących konsumentami, monitorowania tych podmiotów oraz korzystania z pieczęci prewencyjnej”.

Z przepisu art. 6 k.c. wynika zasada, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Regułą tą potwierdza regulacja zawarta w przepisie art. 232 k.p.c. Przepis ten stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W efekcie, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nie udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należy to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie wskazała wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał.

W niniejszej sprawie strona powodowa, chociaż mogła to zrobić zarówno na piśmie jak i na rozprawie, nie zaprzeczyła twierdzeniom pozwanego, że nigdy nie wysłał jej oryginału umowy. Nie przedłożyła także stosownego dowodu w postaci oryginału tejże umowy. W związku z powyższym Sąd uznał twierdzenia pozwanego za przyznane i za bezsporne w sprawie, że strona powodowa nie dysponuje oryginalnie podpisanymi przez pozwanego dokumentami w postaci umowy o współpracy z dnia 24 października 2010 r. i aneksów do tejże umowy, oraz, że w rozpoznanym stanie faktycznym nie doszło do przesłania przez pozwanego oryginalnie podpisanych dokumentów do strony powodowej.

Należy zauważyć, że postępowanie cywilne ma charakter kontrydiktoryjny. Przesłanie formularza umowy przez powodową spółkę na adres pozwanego stanowiło w ocenie Sądu klasyczną ofertę zawarcia kontraktu. Ten tryb zawierania umowy reguluje art. 66 k.c. Zgodnie z § 1 powołanego przepisu oświadczenie drugiej stronie woli zawarcia umowy stanowi ofertę, jeżeli określa istotne postanowienia tej umowy. Forma złożenia oferty pozostaje dowolna (z zastrzeżeniem wypadków, w których do zawarcia konkretnej umowy wymagana jest forma szczególna). Zatem przesłanie formularza obejmującego kompletne postanowienia proponowanej umowy i jej aneksu, należy traktować niewątpliwie jako ofertę, która uzależnia zawarcie kontraktu jedynie od akceptacji swoich postanowień przez adresata. Tym samym złożenie przez pozwanego podpisu na formularzu i przesłanie go faksem do strony powodowej nie skutkowało jeszcze zawarciem umowy o współpracy.

Sąd miał na uwadze, iż zgodnie z art. 12 ust 1 i 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2010 Nr 81 poz 530) wierzyciel może przekazywać do biura informacje gospodarcze w celu ich ujawnienia, jeżeli zawarł z biurem umowę o udostępnianie informacji gospodarczych., którą sporządza się na piśmie pod rygorem nieważności.

Z definicji zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 6 ustawy wynika, iż przez udostępnianie informacji gospodarczych rozumie się „przekazywanie przez wierzyciela informacji gospodarczych do biura informacji gospodarczej oraz ujawnianie tych informacji przez to biuro”.

Jest to przepis bezwzględnie obowiązujący i oznacza, że - w przypadku braku umowy na piśmie pomiędzy wierzycielem i biurem – przekazanie informacji gospodarczych obarczone byłoby nieważnością z mocy samego prawa i stanowiłoby

podstawę do roszczeń cywilnoprawnych osób, których dane przekazano (Marzec A. Komentarz do art. 12 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, komentarz LEX 2011).

Sąd zważył, że zgodnie z art. 78 § 1 k.c. do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli.

Sąd podziela stanowisko, iż podpis złożony na dokumencie, który następnie jest przesłany w formie faksu, nie powoduje, iżby złożone oświadczenie strony miało formę pisemną.

Przesłanie za pośrednictwem faksu dokumentu zawierającego oświadczenie woli, na którym został złożony własnoręczny podpis, nie spełnia warunku podpisu własnoręcznego, ponieważ faks jest jedynie kopią danego pisma, czyli również kopią złożonego na nim podpisu, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 23.11.2007 r. (patrz wyrok SN z dnia 23.11.2007r., sygn. IV CKS 228/07, ponadto wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 grudnia 2006 r. sygn. akt I ACa 1589/06).

Wskazać jednak należy, iż umowa stron przewidywała, iż w przypadku przesłania umowy jedynie w formie elektronicznej lub faksem klient nie mógł umieszczać informacji o dłużnikach w systemie, ani pobierać danych, ale w takim przypadku mógł sprawdzać informacje gospodarcze o przedsiębiorcach, monitorować firmy oraz korzystać z pieczęci prewencyjnej aż do czasu przesłania oryginału umowy z załącznikami (ust. III pkt 8 umowy).

Nie zachodziła tu zatem nieważność umowy, gdyż pozwany w przedmiotowej sprawie nie mógł przekazywać informacji gospodarczych w celu ich ujawnienia, zgodnie z umową mógł jednak sprawdzać informacje gospodarcze o przedsiębiorcach, monitorować firmy oraz korzystać z pieczęci prewencyjnej.

Niezależnie od tego w ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zauważyć należało, że postanowienia ust. 2 projektu umowy o współpracy zawartej przez strony w dniu 24 października 2011 r. oraz aneksów z tego samego dnia, w sposób precyzyjny i jednoznaczny stanowiły o tym, za jakiego rodzaju świadczenia pozwany obowiązywał się płacić stronie powodowej miesięczne wynagrodzenie w kwocie 150 zł netto. Na podstawie ust. 2 pkt 1 umowy należało stwierdzić, że zobowiązanie pozwanego obejmowało płacenie wynagrodzenia za przechowywanie i udostępnianie powierzonych przez niego danych stronie powodowej.

W świetle takiego zapisu nie budziło wątpliwości Sądu, że pozwany zobowiązał się do uiszczania opłat w wysokości 150 zł netto miesięcznie, ale tylko wówczas, gdy przekazane przez niego dane zostaną przez powodową spółkę faktycznie przechowywane i udostępniane.

Skoro pozwany nie dostarczając podpisanej umowy na piśmie nie mógł przekazywać informacji gospodarczych w celu ich ujawnienia to brak jest podstaw do pobierania przez stronę powodową opłat z tytułu ich przechowywania i udostępniania.

W ocenie Sądu obowiązek ich zapłaty aktualizowałyby się dopiero w przypadku faktycznego i całościowego korzystania przez pozwanego z bazy danych (...). Stała opłata miesięczna została bowiem przez strony ustalona jako opłata za korzystanie, a więc za faktycznie podjęte działania pozwanego (w zakresie przechowywania i udostępnienie powierzonych danych).

Zatem nawet gdyby pozwany zawarł ze stroną powodową umowę na piśmie i mógłby przekazywać informacje gospodarcze w celu ich ujawnienia to w ocenie Sądu pozwany miałby obowiązek uiszczać umówione opłaty wówczas, gdyby w danym miesiącu rzeczywiście rejestrował się w systemie i umieszczał tam dane, które strona powodowa następnie przechowywała i udostępniała.

W przypadku nie wykazania przez stronę powodową, by pozwany takie dane w systemie umieścił, ani tego by sama takie czynności na jego rzecz wykonywała, w ocenie Sądu opłaty się jej nie należą.

Należy w tym miejscu zauważyć, że dołączony do pozwu wydruk „Informacja o logowaniu klienta w (...) (k. 33) nie stwierdza, aby klient aktywnie korzystał z usług strony powodowej, w szczególności by umieszczał w bazie strony powodowej swoich dłużników. Na marginesie należy też odnotować, że „Informacja...” ta nie stanowi nawet wystarczająco wiarygodnego dowodu na logowanie się pozwanego do systemu, ponieważ wydruk zawiera różne loginy (6 logowań pod jednym loginem i 2 logowania pod innym loginem).

Mając powyższe na uwadze w ocenie Sądu strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, aby pozwany był zobowiązany do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

Z tych względów powództwo podlegało oddaleniu.

Nie orzekając o kosztach na rzecz strony powodowej Sąd miał na względzie przepis art. 98 k.p.c., zgodnie z którym tylko stronie wygrywającej należy się w postępowaniu cywilnym zwrot kosztów procesu, a za taką stronę powodowa nie została uznana w niniejszym procesie.